

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 korona
Félévre 4 „
Negyedévre . . . 2 „
Egyes szám ára 16 fill.

ABONYI

U J S A G

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Felölös szerkesztő és kiadó:

TEMESKÖZY GERZSON

Nyiltterek, hirdetési díjak és előfizetések a szerkesztőséghez küldendők.

A hadisegélyek

felemelésével foglalkozik a kormány aminek meg fognak örülni mindazok, akik jogosan élvezik az állam ily címen való támogatását.

Nem politizálunk, de annyit megállapíthatunk, hogy a kormány valóban az élet útjában tartja kezét, midőn ennek az óriási fontosságú ügynek a rendezéséhez fog. Régi probléma ez, sok jogos kívánság, valódi szükséglet nyer kielégítést.

A hadisegély talán a háború elején segített azokon, akiknél célja volt segíteni. Akkor még nem tudtuk, hogy a segítségnek ez a módja évek során fog az államra nehezdedni és hogy a sablonos módja a segélyezésnek nagy eltulodásokat fog mutatni két-három év múlva. Eltulodások egyes családok anyagi, számbeli helyzetében, óriás eltulodások az élelmi és egyéb cikkek áraiban, a nyereszkesedésre, az uszorászkodásra való hajlam kifejlődésében, az erkölcsi felfogásban s a mi talán kezdetben helyes és jogos volt, most már a változott viszonyok folytán kevésbé az, egyszóval a segélyezés módjának alakulnia kell az alakuló viszonyokhoz, alakulnia kell a helyzetekhez, amiket a termelési, kereseti viszonyok, a családi helyzet változások, de legfőképpen a segélyezés terén tett tapasztalatok hoztak magukkal.

Kétségtelen, hogy a hadi özvegyek érdemlik meg legjobban, hogy támogassák őket. Nem csak feleségeket értünk e kifejezés alatt, hanem mindenkit, aki családfentartóját nélküli három hosszú éve már.

Kétségtelen, hogy az asszonyok és gyermekek ellátása emeli a hadsereg ellenálló képességét is. Tudjuk, hogy a katoná egész más szívvel, más erővel küzd a harctéren, ha tudja, hogy az állam segítő kézzel, a társadalom megértő lélekkel foglalkozik itthon maradt vagy árván maradt családtagjainak helyzetével.

Tudjuk, hogy a katoná nem törődik az ellenség számával, a bajokkal, nélkülözésekkel, a küzdelemmel, a halállal, ha övével nem kell törődnie, ha azok ellátása biztosítva van és tudja

azt, hogy ha ő már kinn küzd az ellenséggel, felesége, gyermekei nem szenvednek hiányt. És ha ebben az állam segítségére siet a gyámoltalanoknak, azzal csak a katonák lelkét, harcképességét edzi meg.

Az állam tehát valósággal a saját érdekét, a közérdeket nézi akkor, mikor most a hadisegélyek felemelését határozza el. Ez a felemelés nemcsak azt az összegbeli javulást jelenti, amit a különbség a most meghatározott és a régi segély között kitez, hanem azt a lelki többletet is, amelyet az érez, aki látja, hogy törődnek vele. És ezt érzik azok is, akik itthon maradtak, érzik azok is, akik künn vannak a harctéren s az állam ezzel az elhatározásával nagyobb erősítést ad a hadseregnek, mint amit egy új sorozás kitez.

És nem is kerül sokkal többbe. Mert ha megszűnik sok jogtalan segély, ha reparálódik sok tévedés, mik a helyzetek kevésbé ismeréséből, félrevezetésekéből származtak és azokból a valódi szükségletek pótoltnak, ha nem sablonra, hanem a valódi helyzetekre fektetik az igények kielégítését, kevesebb összegből több segély lesz nyújtva közmegelegedésre.

Csak egyetlen példát hozunk iel ennek illusztrálására. Egy anyának van négy gyermeke, kik közül a legidősebb 7 éves, vagyona 0, kap rájuk 40 korona havi segélyt. Egy másiknak van szintén négy gyermeke, kik közül a legkisebb 8 éves, az utána való 10 éves, van házuk, pár hold földjük, kap 40 kor. segélyt, a 12—14 évesek keresnek 100 koronát, az anya is dolgozhat. Hol itt az arány? Hol itt a családi szükséglet, mely jogosan kér és követel kielégítést.

De van számtalan más példa is, ahol a család keres 300 koronát havonként s ugyananyi sőt több hadisegélye van, mint ama, kis gyermekeitől tehetetlen 4—5 gyermekes vagyonatlan anyának.

El a sablonnal, nézzük az életet, a valóságot, erre és ezzel dolgozzunk és ne — kaptafára.

Ezeket a tanulságokat nyertem én járásunk fejével e tárgyban folytatott

érdekes pur-parlé-ból, a ki nem kis csatát vívott meg a fenti elvek érvényesülhetéséért, aminek az eredménye egy kormányrendelet lön.

Üdvözöljük érte!

Levél vidékről.

Igentisztelt Szerkesztő úr!

Örömmel vettünk tudomást b. lapjában a községünk bírájára és általa községünkre áramló fényről és dicsőségről, a mely a „Photographiák” címűn megjelent glosszából árad felénk. De sajna, el kell hártatnunk ezt a dicsőséget magunkról, mert hát a photographia nagyon rossz. Hogy a photographáló masinában van e a hiba, vagy a photographáló mesterben, — nem tudjuk, csak a sajnálatos tényl látjuk, hogy a photographia nagyon rossz. És bármennyire fáj is ezt konstatalnunk, még is meg kell tennünk, mert első az igazság. Fiát justitia . . .

Nem akarjuk érdemes bíránkról a dicsőség sugár mezét lerángatni, tehát nem őt okolják a photographia rosszasága miatt, hanem a kép előállítóját. Vagy a prizmjára rossz, vagy a kamera obscura nem engedte láttatni a sötét föltokat.

A dolog ugyanis így áll, hogy lia mi vendők le érdemes bírónk photographiáját, abban a németek Münchausenre, a magyarok pedig Göre Gáborra ismerének. Annak megállapítását pedig más részt az utókor oknyomozó történészeire kell bízunk, hogy a mi photographiánk-e az éllelő, vagy a t. Szerkesztő uré.

Kiváló tisztelettel.
Tószegi benszülőttek.

Szívesen leközöljük ezt a szellemes kritikát. Csak annyit rá, hogy a rossz kép, melyen az alaknak a szája félre áll, a füle nagy, az orra lapos, egy szóval tökéletlen, legelőbbnyire tanulságul szolgál arra, hogy milyennek kellene lennie, ha jó lenne. A fotografus azért retusiroz, formál és kedvez, hogy a kép magának a tulajdonosának is, másoknak is tetsék. Némely dolgot azért dicsérlünk meg jobban, mint arra érdemes, hogy egykezezenek mások jobban csinálni hasonló viszonyok közt.

Egyébként vannak még rosszabb bírók is Göre Gábornál, akik aztán semiféle masina élé sem, legelőbb bele valók.

Adiu
photographus.

Photographiák.

Asszony: Itt mérik a hadiasszonyok lisztjét?

Árus: Ilt.

Asszony: Jó, majd hozok zsákot. — És így tesz.

Árus: Hát a cédula hol van?

Asszony: Micsoda cédula?

Árus: A városházától, hogy a liszt ki van fizetve.

Asszony: Hát pénzért adják?

Árus: Persze hogy pénzért. Hát maga azt gondolja, hogy ingyért?

Asszony: Nekem azt mondták, hogy ingyen, még házhoz is viszik. (Megy a városházához. Kis idő múlva visszamegy a boltba.) Hogy az istennyila üssön abba a városházába; hogy süljedjen el. Még pénzért akarják a lisztet adni, mikor az uram hadiunkán van. Már csakugyan nincs igazság!

Es ez a meggyőződése nagy és megdönt-hetetlen és ezzel szemben tessék a hivatalnokoknak udvariaskodni.

H I R E K.

— **Öfelsége mozdonyvezetője.** Dicső királyunk a hét folyamán harctereink egyikére utazott. Ezt a vonatot egyik szolnoki főkapitány irányította, kinek felesége idehaza váratlanul elhunyt. A vasúti főnökség utána-sürgönyözött a mozdonyvezetőnek, tudatva vele a szomorú eseményt. A mozdonyvezetőt leszállították a vonatról és hazaengedték otthonába, hogy felesége végtiszességén idehaza lehessen.

— **A városi tisztviselők családi pótlékának emelése.** Az indemnitási törvényben gondoskodott a kormány a köztisztviselők családi pótlékának felemeléséről. A felemelt családi pótlékok az állami tisztviselők már húzzák is. A városi tisztviselők családi pótlékának felemelésére vonatkozó rendelet szerint a városi közigazgatási alkalmazottak családi pótlékának felemelésére segélyt ad az állam. IV. csoportra vannak az eddigi II. csoport helyett osztva az alkalmazottak. I. csoportba 400 korona, II. csoportba 240 korona, III. csoportba 200 korona és a IV. csoportba 160 korona a családi pótlék évi összege. A felemelt családi pótlék f. év. júl. 1-étől jár.

— **A vaskészletek lefoglalása.** A közös hadügyminiszterium elrendelte, hogy az összes vaskészleteket, azokat is, amelyeknek a forgalma eddig szabad volt, a hadsereg számára foglalják le. A rendelet életbeléptetése után mindenfajta vas és vaskészítmény felett az osztrák és a magyar vasbizottságok rendelkeznek. A vasbizottság a vaskészleteknek csupán tizenkét százalékát utalhatja ki a polgári szükséglet részére, melyet azért még az eddiginél is nagyobb megszorításoknak vetnek alá. Hir szerint a vasbizottság ezután építkezési célokra sem utalhat ki vasanyagot.

— **Ismét lehet majd délután kávézni.** Dr. Nagy Ferenc, a közlekedési hivatal alelnöke a Nap munkatársának adott interjújában kijelentette, hogy a délutáni kávézás korlátozása, amely szerint most csak délután 3 óráig lehet kávézni, valószínűleg meg fogják szüntetni, mert ugyilátszik, hogy a tilalomnak semmi értelme sincs.

— **A must szállíttása.** A kereskedelemügyi miniszter a szűrethez szükséges üres hordók gyors és akadálytalan szállítására, ugyszintén azok kíméletes kezelésére az összes magyar vasutatát utasította. Egyben a must küldését a soron kívül szállítandó küldeményekkel egyetűl elbánásban részesítendőnek jelölte meg.

— **A fölmentések átvizsgálása.** Bécsből jelentik, hogy az osztrák honvédelmi miniszteriumnak a fölmentésekké foglalkozó csoportja szeptember végén körülbelül befejezi valamennyi fölmentésnek átvizsgálását. Azoknak a fölmentetteknek a sorsa, akik még 37 éven innen vannak, attól függ, hogy mennyiben alkalmasak katonai szolgálatra. Harminchét évig minden korszály fölmentettjei, akár állami szolgálathoz vannak, akár pedig hadi- vagy magángyárban vannak alkalmazva, amennyiben fölmentésük nem szűnt meg már szept. 30-ika előtt, összel katonai orvosok bizottság elé kerülnek, amely megvizsgálja alkalmatlanságuk fokát s fölmentésük sorsát minden más tekintet nélkül csakis a vizsgálat eredménye dönti el, csakis a frontszolgálatra alkalmatlanságukat jogják továbbra is és pedig valószínűleg a háború egész tartamára fölmenteni, a többi fölmentettnek pedig be kell vonulnia. Az idős fölmentetteknek is figyelembe veszik ugyan az alkalmatlanság fokát, de ezeknél elsősorban mégis a fölmentés szükségessége és sürgőssége a döntő. Ennek a felülvizsgálathoz valószínűleg az lesz a következménye, hogy bizonyos üzletágakban, például a bankokban, nagy mértékben női munkaerőt kell majd alkalmazni.

— **Elszámolás.** Vöröskereszt kórházunk betegeinek ellátására rendezett egy kis táncestélyt a Népkör, mely alkalommal a bevétel volt 231 K, kiadás 131 K, a maradvány 100 K rendeltetési helyére juttatott. Felülfizettek: Makay János 480 K, Tóth András 4 K, Varga László 3 K, Győre Károly 280 K, Magyar András, Kővágó József, Nyíri Dániel, M. Dobozi Pál, ifj. Király Ferenc, Nemes Gábor 2—2 K, Palásti István, Halasi Károly, Halasi István 180—180 K, Kővágó János 140 K, Drávai Kálmán, Halasi Károly, Torma János, Hegedűs Dezső 1—1 K, Feke Pál, Szabó András, Retkes Pál, Varga László, Molnár Mihály, Sűveges András, Gáspár Pál 80—80 f., Szijártó Pál, Gulyás Pál, Pivon Ferenc 60—60 f. Melyekért hálás köszönetét fejezi ki a Népkör elnöksége.

— **Hőseink árváiért.** Halmi Károly, műkedvelőnk fáradhatatlan impressáriója és a közjótékonyaság lelkes ténykedője, összefogva derék műkedvelőinkkel, mához egyhétre ismét színelőadást rendez hőseink árvái javára, minek sikeréhez kétség nem férhet. Előadják Halmi sajtárszerzeményű, a „Fegyenc titka” című színdarabját, mihez nagyon folynak már a próbák, de a készülődések is a hálás és áldozatkész publikumban, mely még soha nem vonta meg erkölcsi és anyagi támogatását buzgó műkedvelőinktől, kik — tény — soha sem szolgáltak öncélok érdekében s így érdemesek meleg pártfogásra.

Tanuló

felvétetik Batta Mihály bőrkereskedő és cipőfelsőrézkészítőnél Czegléd, Gubody-utca.

3 szobás lakást

keres egy uri család. Ajánlatot elfogad a szerk.

Akar Ön szép lenni?

Kérjen szakszerű utmutatást 50 fillér választélyeg ellenében discréten küld: **Mátis Béla** kozmetikusvegyész Kispeszt.

Boroshordók,

jókarban levők, eladók Politzer Mihálytól.

Rithnovszky Antal

uj, modern, uri berendezésű sarok háza eladó.

Szarka Dezsőné

háza a kórház mellett eladó. Értekezhetni Vadas Jánossal a Zöldfa átellenében.

PERPETUUM

egyetlen barnaszénrel fűtető folyton égő kályha! A jelenkor legjobb kályhája! Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjel-nappal egyenletes, kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs szalag! Nincs por! Nincs kezelés! Évenként csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH ÉS FRANK

Budapest-Salgótarjáni gépgyár és vasúti r.-l., Budapest, VI., Aréna-ut 128. szám

URÁNIA MOZGÓ

Vasárnap, szept. 16-án három előadás

Az utolsó Derby (Élned kell értem!)

Színmű 4 felvonásban.

Helyárok: Páholy ülés 1.60

Tentartott hely 1.20

I. hely 1 K., II. hely 70 fill.,

III. hely 60 fill.

Gyermekek a délutáni előadásokon fél helyárokat fizetnek.

Pk. 3077-1917.

Hirdetmény.

A ceglédi kir. bíróság közhírré teszi, hogy az állítólag elvesztett következő okirat: az Abonyban székelő „Pestmegyei abonyi takarékpénztár” által XXV. könyv, 118. lap, 30035. betéti könyvecske szám alatt Halasi Zsuzsanna nevére kiállított és 170 K betétet tartalmazó könyvecske megsemmisítése iránt az eljárást Halasi Zsuzsanna abonyi lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Cegléd, 1917. szept. 3. Domány s. k. jb. A kiadmány hitelűl:

Veres, irodatiszt.